

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Num. 40. Continetur Cataolus multorum & diversorum Brevium, à
diversis Pontificibus emanatorum, quorum tenore subjiciuntur Tertiarum &
Tertiariæ, in diversis Mundi partibus, Directioni Generalis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

sæcularibus cujuslibet statûs, & sexûs, extra Claustra, in propriis ædibus degentibus institutus fuerit; pro quo Ordine quàm plurimæ emanârunt à Sede Apostolica Constitutiones, quæ illius privilegia, & gubernium concernunt, harum principales à summis Pontificibus hîc nominandis sunt expeditæ. Quid *Honorius III.* & *Gregorius IX.* pro dicto tertio Ordine statuerint; videri poterit in litteris: *de restanda.* Et: *minus patenter.* Et *cùm illorum.* Nec non: *cùm delicti.* incipientibus. XXX. Martii. XXVI. Maji. II. Augusti. & IV. Junii. annorum 1223. 1229. & 1230. expeditis.

XL. Horum vestigia in elargitione favorum & gratiarum sequendo, *Innocentius IV.* in litteris: *Vota Devotorum.* XIII. Junii datis, hunc Ordinem Ministro Generali, ac Provincialibus Fratrum Minorum regendum, corrigendum, ac visitandum subjecit. *Alexander IV.* in Brevi: *Pia desideria.* XXVII. April. 1255. & *Urbanus IV.* in Brevi: *Pium arbitantes.* V. Julii 1264. Privilegia per suos Prædecessores Tertio Ordini concessa conservando, alia addiderunt; quibus *Nicolaus IV.* ampliorem gratiam adjunxit, dum in Bulla: *Supra montem.* tertium prædictum Ordinem anno 1289. de novo approbavit, & illius Regulam ad meliorem formam reduxit, Ordinisque ejusdem Visitatorem ex Ordine Fratrum Minorum assumi debere per alias litteras: *Unigenitus Dei.* 1290. maturè sancivit. Privilegia dicto Ordini tertio de Pœnit. concessa, & concedenda ad Tertiarios (Tertiaras) Visitatorem ex Ordine Fratrum Minorum amplectentes restringendo. *S. Cælestinus V.* in litteris, quarum initium est: *Dignum esse.* V. Septemb. 1291, promulgatis. Privilegia Tertiariis Aquilæ auxit, idemque extendit ad Tertiarios Alemanniæ in propriis ædibus degentes, pro ut apparet ex litteris: *Devotionis vestra.*

28. Julii. 1296. expeditis. *Gregorius XI.* in Constit. *Tenor quarundam,* *Nicolai IV.* constitutionem anno 1372. ad Tertiarios Diocesis Leodiensis transmisit; sub quibus ordinationibus ac privilegiis, Alumni hujus Ordinis, usque ad tempus *Bonifacii IX.* in propriis domibus permanserunt. Cæterum sub regimine hujus Pontificis permulti in communi, seu religiosa, & claustrali Communitate vivere cœperunt, & Superiores ac Visitatores ex Ordine proprio obtinuerunt; alii verò in communem vitam, & claustralem perfectionem condescendere noluerunt; proindèque sub visitatione, correctione, & gubernio ab *Innocentio IV.* & *Nicolao IV.* (ut præfertur) præscriptis, sunt conservati. Idque in litteris *Joannis XXIII.* *Cum privilegiis.* 17. Junii. 1414. expeditis sancitum fuit, & ampliore modo à *Martino V.* in Brevi: *Licet inter cetera.* 9. Octob. 1427. stabilitum reperitur. Licet autem tempore *Eugenii IV.* Tertiarii quidam ex illis (qui in Conventu vivebant) obtinuerint, Vota Religionis emittere, ac Visitatores à summâ Sede habere. Ut constar ex litteris *Clementis VII.* *Ad uberes fructus.* ubi dicitur; Et licet Regula de Pœnitentia per S. FRANCISCUM instituta, & per *Nicolaum* Prædecessorem approbata [prout in ea apparet] pro Christi fidelibus, Conjugatis, & aliis in sæculo existentibus, ordinata fuerit, & à tempore dicti *Eugenii* Prædecessoris (ut ex ejus litteris prædictis apparet) Fratres Ordinis de Pœnitentia, hujusmodi domos, & loca in communi habitare cœperint: tamen præfatus *Eugenius IV.* in aliis litteris, quarum initium est: *Exposcit dilectorum* Tertiarios utriusque sexûs in terris Austriacis, & Diocesi Aquilejensi existentibus, directioni, ac visitationi Fratrum Min. de Obs. anno 1444. subjecit, ac facultatem recipiendi ad Habitum, & Professionem dicti Ordinis, præfatis

fatis Fratribus Minoribus concessit; & id ipsum Fratribus Minoribus de Obs. in Hungaria & Bosnia degentibus, in aliis litteris, sub simili forma incipientibus 31. Janua. 1444. ex certa scientia indulgit; & in Brevi: *Ordinis tui*. Sorores Tertii Ordinis in communi in partibus Hispaniæ viventes Ministro Generali Observantium subesse debere Anno 1446. sancivit; idemque *Calixtus III.* in litteris, quarum initium est: *Devotionis vestrae*. 1457. datis pro Terra Sancta decrevit. Item quod Guardianus, sive ejus locum tenens possit quoscunque recipere, & induere Habitum Tertii Ord. & instituere inter illos Ministrum, vel Ministram juxta morem Regulæ Tertii Ord. in partibus Jerosolymitanis. *Pius II.* 13. Julii. 1462. constitutionem: *Pia Deo*. expedit, in qua personas utriusque sexûs dicti Tertii Ordinis, sub receptione, curâ, visitatione, correctione, & Prælatura omnimoda Fratrum Minorum de Obs. Regni Castellæ constituit, omnésque Prædecessorum litteras in contrarium facientes annullavit.

Sixtus IV. 29. Novemb. 1471. litteras: *Sedes Apostolica*. Tertiariis Religiosis Italiæ dedit, in quibus privilegia, & exemptionem à gubernio Fratrum Minorum per aliquos Prædecessorum suorum iis concessam confirmavit. Cæterum 15. Octob. ejusdem anni, constitutionem: *Romani Pontificis*. expedit; in qua universum gregem Tertii Ordinis ubique terrarum (juxta dictam *Innocentii IV.* Constitutionem) directioni, visitationi, correctioni, receptioni, ac gubernio Fratrum Minorum supposuit, irritum & inane declarando, quidcunque ab aliquibus in contrarium fieret. Quæ constitutio ad viridem Observantiam fuit redacta quoad Tertiarios Sæculares, & etiam quoad plurimos in communi, aut in Clausura sub III. votis Religionis degentes; ut constat ex aliis

litteris præcedentium confirmativis 26. Octob. 1477. quorum initium est. *ex Apostolica servitutis*. nec non ex sanctione *Innocentii VIII.* qui in Brevi: *Exhibita* 5. April. 1492. dato, Judices nominavit, qui Fratres Minores Germaniæ in dicta superioritate conservarent, præfatásque *Innocentii IV.* & *Sixti IV.* constitutiones observari facerent. Colligitur ex aliis litteris *Alexandri VI. Rationi congruit*. 26. Aug. 1492. ex constitutione. *Exponi nobis* ab eodem Pontifice 16. Maji. 1500. factâ, in qua concessit Superioribus Observantium, quod possent assignare Tertiariis, ubique ultra Montes commorantibus, Confessores sæculares, vel alterius Religionis. *Julius II.* per quoddam Breve: *Exponi nobis*, præmemoratas *Innocentii IV.* & *Sixti IV.* Constitutiones 15. Octob. 1507. confirmavit, ac per orbem universum observari præcepit. Deinde 8. Februa. 1508. in Brevi: *Romani Pontificis*. declaravit Tertiarios Religiosos Congregationis Lombardiæ in prædicta sæpius constitutione comprehendi debere. Cæterum pro aliis iterum in alio Brevi: *Exponi nobis*. suas *Innocentii IV.* & *Sixti IV.* litteras, superioritatem hanc FF. Minoribus concedentes 7. Janua. 1509. innovavit. *Leo X.* in Brevi: *Dudum*. 10. Octob. 1519. omnia supradicta in suo vigore, & robore permanere debere, etiam post Decreta, hac super re in CC. *Lateranensi* facta, benignè sancivit, eaque omnia *Clemens VII.* in Brevi: *Dum uberes fructus*. 30. Maji. 1525. Et *Paulus III.* in Brevi: *Ad fructus uberes*. 8. Novemb. 1534. sub amplissima forma confirmarunt. Et quamvis *Clemens VII.* in Brevi: *Ad uberes fructus*. Tertiariis in pluribus Hispaniæ partibus commorantibus, Visitatorem Generalem ex proprio Ordine assumendum 15. Martii 1526. concesserit, ipsumque privilegiis, ac gratis Ministro Gen. Fratrum

Minorum, pro gubernio, visitatione, ac correctione, uti & pro receptione Sæcularium, in propriis domibus, etiam in Matrimonio manentium, ad Habitum & Professionem dicti Ordinis, concessis, frui posse, ac debere disposuerit; tamen præfatus *Paulus III.* in Brevi: *Exponi nobis.* instantiam audivit FF. Minorum sic reclamantium,

(Exponi nobis nuper fecerunt dilecti Filii, tam Generalis, quam per Provincias Castellæ, & Legionis, Regnorum constituti, universi, ac singuli Provinciales Ministri Ordinis Fratrum Minorum Reg. Observantiæ; quod, licet ipsi juxta Privilegia, & Indulta Apostolica, tam per fel. mem. *Nicolaum IV.* *Eugenium IV.* ac *Sixtum IV.* *Alexandrum VI.* *Julium II.* ac *Leonem X.* quam per alios Romanos Pontifices, Prædecessores nostros, dicto Ordini concessa, quibus inter alia caveretur expressè; quod Moniales, vel Sorores, & aliæ utriusque sexûs personæ, tam conventualiter, quam in sæculo degentes, Tertiæ Ordinis S. FRANCISCI de Pœnitentia nuncupati, qui etiam conjugati in ipso conjugio permanendo, juxta Regulæ istius Tertiæ Ordinis Instituta, profiteri possint; illorûmque domus, & Monasteria visitationi, correctioni, regimini, curæ & administrationi Fratrum Minorum Reg. Observantiæ omnino subiacere debeant, fuerint hæcenus (pro ut adhuc existunt) in possessione, vel quasi Jure, visitandi, corrigendi, & reformandi Monasteria, & domos, illorûmque Moniales, & Sorores, & alias personas Tertiæ Ordinis hujusmodi. Nihilominus. &c.) maturòque habito super præmissa consilio Judices delegatos constituit, qui præactas *Clementis VII.* litteras in omnibus, quæ iisdem exponentibus, vel eorum juribus præjudicium generare reperirent, ad terminos Juris reducerent, easque sinè dictorum exponentium præjudicio intelligendas

esse stabilivit; nec sinè effectu, ut constat ex ejusdem Pontificis litteris: *Exponi nobis* 11. Octob. 1538. Et: *Honestis petentium desideriis.* 12. 7bris. 1544. datis. Omnèsque præmemorata litteræ, ac facultates, visitandi, corrigendi, gubernandi, ad Habitum & Professionem Tertiæ Ordinis Sæculares in propriis ædibus, etiam in Conjugio permanentes recipiendi, à Pontificibus supra relatis concessæ FF. Minoribus de Obs. in diversis confirmationibus Privilegiorum, & gratiarum, tam prædicti Ordinis FF. Min. de Obs. quam Tertiæ Ordinis, per diversos summos Pontifices, ejusdem *Pauli III.* Successores confirmatæ, & innovatæ fuerunt, & signanter per *Julium III.* in Brevi: *Dum Regularis.* 28. Julii. 1550. per *Paulum IV.* in Brevi: *Ex clementis Sedis.* 27. April. 1561. ac *S. Pium V.* in Brevi: *Ea est Officii.* 3. Julii. 1568. in quo (uti jam dictum) gregem universum Tertiæ Ordinis, Generali, & Provincialibus Ministris Fratrum Minorum de Obs. subjecit; & ex tunc sub præfatorum Superiorum obedientia, & directione, omnes personæ Tertiæ Ordinis generaliter permanserunt, & tam ex Tertiariis trium Statuum, qui vigore præmemoratarum litterarum *Clementis VII.* & *Pauli III.* nec non aliorum Prædecessorum Pontificum, sub obedientia Prælatorum sui Ordinis exempti à gubernio, directione, & correctione Superiorum Observantium, sive in communi, sive in particulari vivebant; quam ex aliis, qui juxta præfatas plurimum Pontificum præmemoratorum constitutiones, obedientiæ, directioni, ac visitationi Fratrum Minorum de Obs. suppositi in tribus statibus vivebant, effectum est unum corpus mixtum, cum corpore aliarum Provinciarum obedientiæ dictorum Superiorum de Obs. subjectarum, salvis tamen semper manentibus Regulæ statutis, & reliquis privilegiis, quibus prædicti

dicti Tertiarii uti poterant, & consueverant ante præfatam *S. Pii V.* constitutionem, aditâ ad illorum favorem Privilegiorum communicatione, quæ in dictâ constitutione continetur. Et licet omnia prædicta ex certâ scientiâ innovata ac confirmata fuerint, per litteras *Gregorii XIII.* incipientes: *Ex benigna*, quibus privilegia & concessiones trium Ordinum 21. Mart. 1575. confirmavit; tamen *Sixtus V.* in Brevi: *Romani Pontificis.* 29. Mart. 1586. expedito. Tertiarios Regulares, per totam Italiam existentes, ad statum (in quo ante fatam *S. Pii V.* constitutionem permanerant) restituit; facultatem simul Generali Ministro Fratrum Minorum de Obs. concedendo: ut Visitatorem Generalem dicti Ordinis confirmaret, ipsumque Ordinem singulis quadrienniis visitare posset. Cæterum pro aliis mundi partibus dicta *S. Pii V.* constitutio in suo vigore relicta fuit. Et ex vi illius, aliarumque litterarum Pontificum supra nominatorum Superiores Regularis Observantiæ S. FRANCISCI Jure proprio, & ordinario, omnibus Privilegiis, juribus, consuetudinibus usi fuerunt, quoad gubernium, receptionem ad Habitum, visitationem, ac correctionem trium Statuum dicti Tertii Ordinis: quibus uti poterant, & consueverant Superiores, qui antea ex eodem Tertio Ordine assumebantur, ipsique Tertiarii trium statuum à tempore illo, usque ad præsens tempus, communicatione Privilegiorum, ac concessionum, de qua fit mentio in litteris *Gregorii XIII. Ex benigna.* & in aliis ejus Prædecessorum, præmemoratorum Pontificum gaudere non destiterunt. Omnia supradicta comprehensa debent intelligi in Generalibus Constitutionibus Privilegiorum trium statuum S. FRANCISCI videnda in litteris

Sixti V. Etsi Mendicantium. 5. Octob. 1597. *Pauli V. Injuncti nobis.* 1. Decemb. 1609. *Urbani VIII. In plenitudinem.* 1625. Et *Sanctissimi Domini nostri Innocentii XI. Exponi nobis.* 5. Septemb. 1686. quæ confirmationes ad alia etiam privilegia, Indulta, & Brevia extenduntur, quæ ad favorem, seu instantiam Fratrum Minorum de Obs. à summa Sede, pro personis trium statuum Ordinis prædicti de Pœnitentia, ac pro Oratoriis, Ecclesiis, Capellis, & Locis piis ipsarum: nec non pro subsistentia Statutorum, & Constitutionum, juxta tenorem præcedentium, horumque Brevium (prout infra dicitur) editorum, & præfatarum personarum gubernio, ac directione; & ad Habitum, ac Professionem legitimâ receptione, & pro exclusione tam Fratrum Capucinatorum, quam aliorum Ordinum, nec non aliorum Ordinariorum loci à præfato gubernio, receptioneque dictarum personarum ad Habitum, & Professionem sub diversis Pontificalibus emanarunt, quæ ad longum continentur in litteris felicis record. *Sixti IV. Sacri Prædicatorum, & Minorum Ordines.* de Anno 1479. *Leonis X. Superioribus diebus.* 14. Maji, 1517. *Pauli V. Que pro augenda.* 14. Martii 1613. *Urbani VIII. Injuncti nobis &: divine Majestatis.* Et: *Ad eximios.* nec non: *Cum sicut.* sub diebus. 16. Octob. 24. Jun. 31. Octob. & 5. ejusdem mensis: annorum 1625. 1626. 1634. 1638. *Alexandri VII. Emanavit ac: Exponi nobis.* 10. Octob. 1672. & *Innocentii XI. Ecclesie Catholica.* 28. Jun. 1686. in ultimis his litteris autem approbatur receptio Sæcularium ad Tertium Ordinem juxta Statuta in speculo Seraphico contenta, & Regulam à *Nicolao IV.* dispositam; quæ hic cum memoratis Statutis transcribitur.

RE-